

ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

8. ročník / číslo 2 / únor 2021

Foto: Hana Vykoukalová

Zima na Žďarsku láká do bílé stopy

str. 15

Vzniká očkovací centrum pro Žďár

str. 19

Obnova stromořadí

str. 6

Kláster na rytině K. Zemana z roku 1687, archiv Regionálního muzea Žďár nad Sázavou

Seriál o Zelené hoře: Od založení kláštera po volbu opata Václava Vejmluvy

Tento měsíc se dočtete o době, která předcházela stavbě kostela na Zelené hoře od založení samotého cisterciáckého kláštera až po začátek působení opata Václava Vejmluvy, který za vybudováním kostela na Zelené hoře stojí. V příštím čísle se dočtete o legendě o světcích Janu Nepomuckém a výstavbě kostela. (red)

Založení kláštera na pomezí Čech a Moravy inicioval společně s manželkou Sibylou významný moravský šlechtic Přibyslav z Křižanova v polovině 13. století. Výběr řádu pravděpodobně souvisel s dlouhodobější oblibou cisterciáků u vládnoucího rodu Přemyslovců a jejich dvora. První cisterciácké konventy vznikaly v českých zemích již počátkem 40. let 12. století. Přibyslav z Křižanova získal od českého šlechtice Jana z Polné část pomezního hvozdu vhodnou pro klášterní fundaci, příchodu mnichů se ale nedožil. Na smrtelném loži pověřil založením kláštera svého zetě Bočka z Perneggu. Také jeho druhý zeť Smil z Lichtenburka řeholní komunitu, která přišla do Žďáru v únoru 1252, podporoval. Budování kláštera a náročný život řeholníků je zachycený v původně latinsky psané veršované kronice Jindřicha Řezbáře, jež je důležitým pramenem o středověké kolonizaci území.

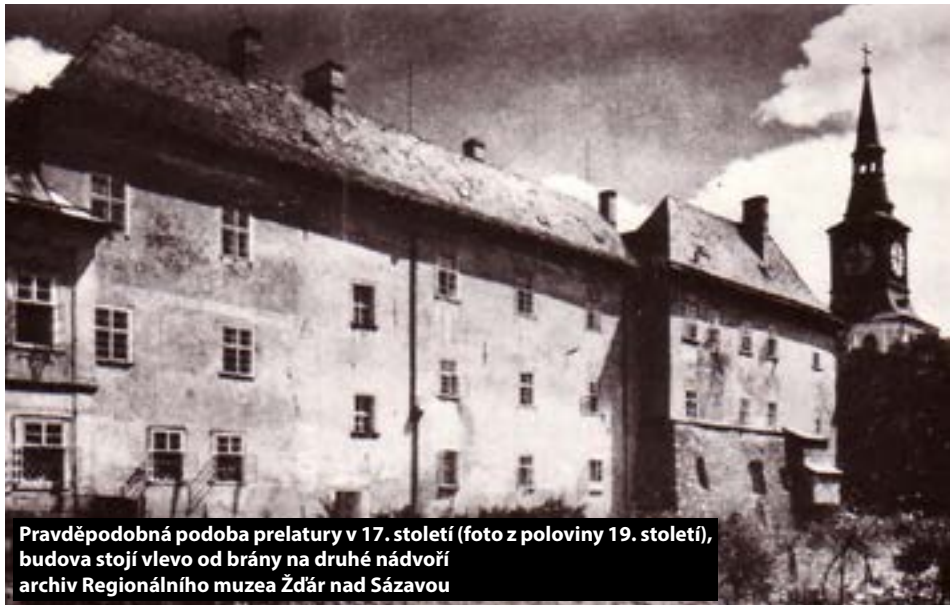
Dějiny kláštera byly samozřejmě ovlivněny politickými, společenskými i hospodářskými změnami, které se dotýkaly nejen českých zemí. Ve 14. století se panství cisterciáků rozrůstalo a vzkvétalo. Těžkou ranou bylo nejen pro žďárské mnichy období husitských válek, kdy byl klášter roku 1423 vypálen. Některé konventy zanikly, jinde řeholníci živořili v chátrajících budovách. Privilegia žďárských mnichů obnovil roku 1466 Jiří z Poděbrad.

Úpadek řeholních komunit způsobený důsledky husitství i obecnější krizí středověkého řeholního života ale přetrvával až do porážky stavovského povstání, kdy se členové starých i nově přichozích řádů zapojili do rekatolizace české a moravské společnosti. Kláštery se zvláště po konci třicetileté války staly důležitými pilíři duchovní správy, vzdělávání a formování barokní zbožnosti a života společnosti vůbec. Duchovním a hospodářským srdcem panství

a významným barokním poutním místem se v 1. polovině 18. století stal také žďárský klášter. Předtím, než mohl své plány realizovat jeho zřejmě nejznámější opat Václav Vejmluva, zvolený do čela konventu roku 1705, musel ale česko-moravsko-lužický cisterciácký vikariát bojovat o obnovu a hospodářskou stabilizaci kláštera na pomezí Čech a Moravy. Konvent totiž roku 1614 po dlouhých sporech s olomouckými biskupy právně zanikl a stal se součástí rodového majetku olomouckého biskupa kardinála Františka z Ditrichštejna. Po jeho smrti se podařilo původní panství roku 1638 odkoupit tehdejšímu vikáři cisterciácké provincie Janu Greifenfelsovi. Obnova kláštera byla personálně i finančně náročná, jednalo se o desítky let trvající proces. Mezi lety 1666 a 1676 dokonce nebyl volen žďárský opat, aby nevznikaly náklady spojené s touto funkcí a podařilo se rychleji vymanit klášter z dluhů, které na něm po obnově vázly. Nad četnými spory uvnitř cisterciáckého vikariátu ohledně obnovení Žďáru zvítězila vzájemná soudržnost českých a moravských klášterů, které, ač samy byly ve špatném stavu, k úspěšné obnově kláštera přispěly. Veliký kus práce odvedli dva předchůdci Václava Vejmluvy, opat Benedikt

Zaunmiller a Edmundo Wagner. První z nich byl zvolený roku 1676, po desetiletém uprázdňování opatského stolce. Benedikt přišel do Žďáru z vyšebrodského kláštera, protože mniši nenašli mezi sebou vhodného kandidáta. Zaunmiller se pustil do oprav klášterních budov a snažil se zlepšit hospodářství panství, dokonce byl zvolený do čela česko-moravsko-lužického vikariátu. Slibnou řeholní kariéru ale přerušila jeho nemoc a následná rezignace, stavební úpravy kláštera zase ničivý požár roku 1689. V opravách kláštera pak pokračoval opat Edmund Wagner, mimo jiné nechal vybít a vyzdobit konventní kostel. Roku 1692 byl jeho hlavní oltář, nedávno dokončený ve Žďáře usazeným sochařem Janem Steinhüblem, ozdoben dvojobrazem Nanebevzetí Panny Marie od Michaela Willmanna. Obraz můžeme v bývalém cisterciáckém chrámu, dnes bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše, obdivovat dodnes. Po roce 1705 mohl začít realizovat své plány Václav Vejmluva, který patřil k silné generaci barokních prelátů a jehož spoluprací s řadou osobností, především architektem Santinim, můžeme dnes obdivovat.

*Martina Schutová
Vedoucí edukačního oddělení Zámek Žďár*

Pravděpodobná podoba prelatury v 17. století (foto z poloviny 19. století), budova stojí vlevo od brány na druhé nádvoří archiv Regionálního muzea Žďár nad Sázavou

Slovo starosty města Žďáru nad Sázavou

Martin Mrkos
starosta
Žďáru nad Sázavou

Milí spoluobčané, přehoupli jsme se do druhého měsíce roku, kdy jsme stále zásadně omezeni v ekonomickém a společenském životě kvůli nemoci covid 19. Pozitivní je, že se objevilo světlo na konci tunelu – očkování. Snad je to povahou doby, ke které přispívají i konspirace a alternativní „pravdy“ šířené sociálními sítěmi, kdy se z očkování stalo více společenské než zdravotnické téma. Návrat do normálního života ale jinou cestou nevede.

Osobně, jakmile bude možnost, se naočkovat nechám. Věřím odborníkům z oboru, věřím vakcíně, jejíž princip se vyvíjel a zkoumal dlouhých 20 let a jen její „koncovka“ se dnes (stejně jako v případě chřipkových vakcín) adaptovala na nový koronavirus. Vyjdeme rádi naproti prosbě hejtmanství, aby v každém okresním městě bylo očkovací centrum. Pravděpodobně vznikne ve sportovních stavbách v areálu Bouchalek. Masové očkování bude vyžadovat dobré logistické předpoklady – velké parkoviště, průchodnost budov, rychlý pohyb materiálu i osob. Proto by nebylo vhodné v kulturním domě, kde přilehlé parkoviště je parkovištěm přede-

vším pro obyvatele sídliště Libušín a provoz očkovacího centra by zde parkování a dopravu ochromil. Cílem je tak řešení, které co nejméně zasáhne do života sportovců, a pokud ano, půjde jen o dočasné přeuspořádání provozních podmínek. Mimořádná situace vyžaduje mimořádné kroky. Pochopení pro tuto situaci neberu jako samozřejmost a vážím si jí. Zároveň bych chtěl velice poprosit zdravotníky (zdravotní sestry, lékaře), ať již aktivní nebo v důchodu, aby pomohli v centru s očkováním. Je to naprosto zásadní pro úspěch očkovací strategie. Více nejen o této prosbě a o očkovacím centru na str.19.

Letošní zima by mohla mít přízvisko „normální“ pro Vysočinu. Žďár zasypal sněh a je to průběhový test pro naše technické služby Satt a jejich první sezonu. I když má údržba pocho-pitelně někde mouchy, oceňuji, že reaguje na podněty, učí se z chyb, nabírá zkušenosti, komunikuje s veřejností. Současně děkuji všem, kteří podněty konstruktivně dávají, a omlouvám se, pokud není vše ještě dokonalé. Snažíme se, byť to není vše stoprocentní. Na druhou stranu pevně si stojím za tvrzením, že je zde zásadní kvalitativní posun k lepšímu. Doba, kdy se nejdříve vyhrnovaly soukromá parkoviště supermarketů než veřejný prostor a komunikace, je tak definitivně pryč.

Poslední věc, kterou bych rád zmínil, je, že nás v tomto a dalším roce čeká na území města řada dopravních infrastrukturálních staveb. Ať už jde o notoricky známou informaci pokračování dalších ulic na Vodojemu, tak především je to důležitá propojka ulic Brněnská a Jamská kolem obchodního centra. Je to jedna z mnoha možných budoucích místních propojek,

Obsah

Počítače pro školáky	str. 4
Škola Na Radosti	str. 5
Cena města	str. 7
Příběhy z městské policie	str. 8
Dopravní stavby v příštích letech	str. 9
Semaforey u Conventu	str. 9
Splatnost poplatků	str. 10
Sociální služby.....	str. 14
Testování na Covid v DDM	str. 15
Školství.....	str. 16 - 17

kteřá rozmělní dopravu ve Žďáře, aby byla snesitelnější. Dobrá zpráva je, že (s největší pravděpodobností) se v roce 2022 kopne na pokračování obchvatu, tedy propojení ulic Jihlavské a Brněnské. Letos proběhnou přípravné a demoliční práce.

Stát bude také rekonstruovat silnici první třídy I/37 v ulici Jungmannova a Bezručova po barokní most, a v roce následujícím na ulici Santiniho. Bude to nápor na naše nervy, nezbyvá ale než se psychicky připravit a zvládnout to. Více o dopravních stavbách na str. 9, budeme i nadále průběžně informovat.

AKTUÁLNĚ: Dobročinný vánoční jarmark - padesát tisíc pro charitu

Na Biskupském gymnáziu a Střední škole gastronomické Adolpha Kolpinga se v prosinci uskutečnil 2. ročník Dobročinného vánočního jarmarku, který jsme kvůli současné situaci uspořádali online.

Studenti, rodiče, zaměstnanci a přátelé obou škol přinesli do školy své rukodělné výrobky, které jsme nafotili a umístili na speciálně připravený e-shop. Množství výrobků naprosto předčilo naše očekávání. Sešlo se nám 586 krásných originálních výtvarů, takže bylo opravdu z čeho vybírat. Mimořádný byl také zájem u nakupujících, výrobky na internetu doslova mizely před očima.

Společně se nám podařilo vybrat 50 846 korun. Částka byla předána Oblastní charitě ve Žďáře nad Sázavou zajišťující pomoc rodinám, které se ocitly ve složité finanční situaci a kterých kvůli současným opatřením vlády přibývá. *Tým Bigy a SŠGAK*

Výtěžek jarmarku převzala Oblastní charita

Foto: SŠGAK

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 8. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Martin Mrkos, Ludmila Řezníčková, Romana Bělohávková, Jaroslav Ptáček. Šéfredaktor: Matěj Papáček, tel. 733 465 035, e-mail: matej.papacek@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 11 000 kusů • Datum vydání: 1. únor 2021 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: Tisk Centrum s. r. o., Modřická 645/62, Moravany u Brna • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Zdenka Hánová Sazba: Václav Šubrt • Inzertní příloha: Matěj Papáček, 733 465 035 • Fotografie na titulní straně: Hana Vykoukalová

Počítače pro školáky díky projektu MAP II ORP Žďár nad Sázavou

V rámci projektu Místní akční plán vzdělávání II ORP Žďár nad Sázavou, reg. č. CZ.02. 3. 68/0.0/0.0/17_047/00091 50, jsme začátkem listopadu vyhlásili výzvu s názvem Daruj notebook aneb podpořme distanční výuku. Chtěli jsme společnými silami pomoci školám, sociálně znevýhodněným žákům a rodinám s více dětmi zpřístupnit online vzdělávání, které se po zcela nových zkušenostech stalo jakousi nutností, či dokonce nezbytností.

Podobně jako snad všechny činnosti, tak i naše projektové aktivity jsou realizovány omezeně, nebo přechází do online prostředí. Vedle metodické stránky projektu hledáme stále nové cesty, jak aktivně pomáhat.

„Nechtěli jsme pouze sedět s rukama v klíně, ale řekli jsme si, že je potřeba pomoci společnosti zapojit se do vynuceného trendu digitální transformace,“ dodala hlavní manažerka projektu Radka Hudečková. A kdo jiný může lépe pomoci než opět

sama společnost? Komu pomoci jinému než těm, kteří se z různých důvodů nemohou připojit? Naším hnacím motorem se stala myšlenka, že žádné dítě by nemělo být stranou.

Byli jsme potěšeni, že nás kontaktovala pražská společnost The Netw.org s.r.o., zabývající se informačními technologiemi a distribucí služeb v oblasti IT, s nabídkou věnování několika desítek plně funkčních počítačů a monitorů.

„Jednatelem této společnosti je pan Tomáš Prokop, který pochází ze Žďáru a stále je místním patriotem. Pan Prokop je velmi úspěšným podnikatelem a jsem rád, že na žďárský region, vedle své podnikatelské práce, nezapomíná,“ doplňuje Josef Klement, předseda Řídícího výboru MAP II. Tuto možnost jsme přijali, oslovili ředitele všech škol zapojených do projektu, ale to byl teprve začátek.

Z projektu jsme zajistili IT specialistu, který reinstaloval 50 kusů počítačů, nakoupili jsme dodatečné RAM paměti a vše zkompletovali. Díky daru a vzájemné spolupráci byli podpořeni všichni, kdo si počítače vyžádali, tedy 9 základních škol z ORP Žďár nad Sázavou. O nabídce jsme informovali i sousední města mimo žďárské ORP a umožnili tak vytvořit oporu i pro školy pod křídly MAP II rozvoje vzdělávání ORP Bystřice nad Pernštejnem.

Ještě jednou, touto cestou, bychom chtěli poděkovat za velkorysý dar, podporu a spolupráci. Děkujeme, společně to vždy zvládneme. Pro více informací o tom, co se u nás děje, sledujte naše webové stránky (www.zdarns.cz/MAPII) nebo se staňte naším fanouškem (www.facebook.com/MAPZR).

Veronika Klimešová
administrátor projektu

Počítače jsme předali i na ZŠ ve Svratce

Foto: Radka Hudečková

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Zdeněk Kulhánek
radní města
Žďáru nad Sázavou

Co je nového paní Nováková aneb Poznámky z rady
Veřejné zakázky.

Cítíte to, paní Nováková? Ne, a sakra, že by na mě sedl? Myslím ten posun. Posun, bojíte se použít slovo změna? Skoro vám jo. Tak co je nového? Chystají se jasná a přehledná pravidla pro veřejné zakázky. Ne že by něco v minulosti bylo špatné, jde o to, aby to bylo ještě lepší. Lepší v čem? Když něco nakoupíte za méně a přitom kvalitněji,

co to s vámi dělá? No, mám radost. Přesně. **Štíhlý rozpočet**

A navíc si nemůžeme moc vyskakovat. Mně to připadá, že zavírovaný je příjem do pokladny města. Panta rei, vše plyne. No všichni chtějí být štíhlejší, a když to přijde, tak mručí. Ale nebojte, investice budou, jen ne všude, kde bychom chtěli. A co bude vidět nejvíce? Za mě, paní Nováková, to bude pokračování pěší zóny.

Očkovací centrum

Už jste se zaregistrovala k tomu očkování? Sím vás, jsem ještě mladá. No ale stejně, kam budeme jezdit, když na nás přijde řada? To dojdete pěšky. Vypadá to na areál na Bouchalkách. Aha. Snad tam nepůjdeme jako ovce. Tam ne, ale za ovečkama na Zelenku.

Šuby duby Amerika Texas

To je dobře, že je vám do zpěvu. To mě

jen tak napadlo, když budou mít beránci tu texaskou bránu. Můžeme k nim blíže. Jen jim nic nenoste a nezpívejte jim. Oni neumí bečet, tak by vám neodpověděli. Romantická krajina.

Kosinkova sbírka

Ano, přesně, romantické krajiny na obrazech Kosinkovy sbírky. Co to je? Josef Kosinka (1908 – 1983) byl všestrannou žďárskou osobností, kromě malování také závodil na motocyklech, boxoval, fotografoval či ve městě provozoval taxislužbu. A v roce 2012 město obdrželo od jeho dědiců bezmála dvě stovky obrazů. Nejen Kosinky, ale i dalších vysočinských malířů, například Oldřicha Blažíčka, Josefa Jambora či Pavla Kopáčka, a jsou mezi nimi i dva obrazy Josefa Lady. A proč jsem je už neviděla? Už se to hýbe dopředu. Až bude jasněji, dám vám vědět a půjdeme spolu. Asi na radnici. My dvě?

Na Veselíčku obnovili zašlou studánku

V okolí Žďáru přibýlo další místo na krásnou procházku. Je jím studánka ve Veselíčku, obnovili ji místní za podpory města.

Studánku na Veselíčku se rozhodli obnovit místní na osadním výboru. Město pomohlo s penězi na bagr a zbytek už zvládli obyvatelé Veselíčka sami. Studánku v lese za hájenkou vyložili kamenem a jílem, upravili okolí a vybudovali lavičky k sezení.

Studánka je nejen hezkým místem pro procházku, má význam i pro životní prostředí. Už naši předci měli studánky v úctě, protože pro jejich přežití znamenaly hodně. Dnes na nich sice nezávisí naše přežití, ale pro zdravou přírodu mají nezastupitelnou roli.

Zbudováním studánky a laviček místní nekončí. Do budoucna mají v plánu ještě další úpravy okolo studánky.

„Chceme poděkovat všem občanům, kteří přiložili ruku dílu a pomohli nám studánku obnovit. Děk patří i ZD Nové Město na Moravě za zajištění materiálu a městu za financování zemních prací,“ komentuje osadní výbor Veselíčko.

(red)

Studánka byla spolufinancována MA21

Foto: Osadní výbor Veselíčko

Ve Žďáře už pět let funguje základní škola založená na radosti dětí

Žďár nad Sázavou se může pyšnit školským zařízením, které je stylem své výuky běžné spíše v severských zemích. Je to Škola Na Radosti a o tom jak funguje jsme si povídali s jednou ze zakladelek, Ivou Kratochvílovou.

Co vás vedlo k založení soukromé školy?

Nejvíce snaha vrátit dětem jejich přirozenou touhu učit se. Otevřít je pro objevování, tvoření, samostatnost. Učit se pro sebe, ne pro známky. Vidět v učení smysl. Chodit do školy s radostí.

Co vás inspirovalo?

Inspirovaly nás školy založené na sebeřazeném vzdělávání, individuálním přístupu, inovativních metodách výuky. Takové školy fungují v severských zemích, například v Dánsku, úplně běžně. My se jezdili dívat do škol v ČR, které tu už spoustu let fungují.

V čem je Škola Na Radosti jiná, než státní školy?

Je postavená na partnerství s dětmi. Také na individuálním přístupu - k různým osobnostním typům, potřebám, tempu i senziitivním obdobím, tedy k času, kdy je někdo

„nastartovaný“ a někdo potřebuje třeba „jen“ dožrát. Pokud děti potřebují pomalejší tempo, dostanou ho. Spousta z nich chce víc, než udává běžné učivo v ročníku. Ti přechází k vyšší úrovni či do učiva vyššího ročníku. Neznámkujeme. Děti se učí vlastního sebehodnocení. Spolupráci. Mají možnost se jednu věc učit různými studijními styly, metodami, rozvíjet své nadání nebo konkrétní zájem a podílet se na fungování školy.

Mohou si u vás dělat děti co chtějí?

To je častá představa a troufnu si říct neznalost prostředí. Máme pravidla, která nám dávají ráda a na kterých se společně domlouváme. Pro děti je důležité, že jsou spolutvůrci, bereme vážně je, jejich názory a nápady. A nikdy se mi nestalo, že by toho někdo zneužil. Já respektuji je, oni mne.

Jak jsou děti z vaší školy připravené do života nebo na další vzdělávání?

Rádi bychom, abychom přispěli k tomu, že z dětí vyrostou mladí dospělí, kteří budou ve své osobní síle, budou znát své kvality, zvládat mezilidské vztahy, umět spolupracovat. Budou vědět, co chtějí v osobním životě i v práci. A že je to možné vidíme u le-

tošních „deváťáků“.

Jaký je zájem o vaši školu a máte stále volné kapacity pro nové žáky?

Všechny roky jsme měli poptávku výrazně větší, než jsme mohli uspokojit. Teď aktuálně máme ještě 2 volná místa v 1. ročníku. Zájemci o budoucí první třídu se mohou ozývat, v únoru pro ně bude beseda. Občas se stane, že vyjdeme vstříc i dětem do vyšších ročníků.

Kdo vaši školu podporuje?

Velmi příjemnou spolupráci máme s rodinou Kinských. Podporuje nás herec Jaroslav Dušek. Jsme vděční za podporu zdejších firem. Ty největší z nich jsou ICE Industrial Services a Plastia. Za mě jsou ale ti nejdůležitější podporovatelé rodiče. Úzká spolupráce s nimi je pro nás zásadní. Jsme partneři v podporování dětí. Pomáhají s tím, co je třeba, jsou součástí školních setkávání, někteří nás podporují finančně. A to nejceněnější - mají důvěru v to, co děláme. Jsou za školu vděční. A my jsme vděční za ně.

Petr Smrčka

Na únorovém zastupitelstvu se rozhodne o podobě rozpočtu

Rozpočet města na rok 2021 je sice už schválen, jak jsme ale avizovali v lednovém čísle zpravodaje, bude se ještě výrazně měnit. Na únorovém zastupitelstvu se bude hlasovat o podobě rozpočtového opatření, které letošní rozpočet přiblíží realitě.

Letošní rozpočet byl už v prosinci schválen zastupitelstvem města. Jednání o rozpočtu ale probíhalo v době, kdy ještě nebyla známá podoba daňového balíčku nebo kompenzací obcím. Řada těchto otázek je dnes již vyřešena, a proto bude zastupitelstvo hlasovat o změnách v rozpočtu.

(red)

Obnova stromořadí zmírní dopady klimatických změn

Turbulentní klima posledních let se nevyhýbá ani Vysočině, jeho důsledky například v podobě kůrovcové kalamity vidíme všude kolem sebe i dnes. Město hledá cesty, jak negativní dopady co nejvíce zmírnit. Kvalitní péče o stromy je jednou z nich.

V následujících letech bude stále důležitější reagovat na zmírnění výkyvů klimatu. Možnou reakcí, která se ovšem projeví až v řádu desetiletí, je právě vybudování sítě nových stromořadí. Ta zejména v centru města a v okolí hlavních komunikací postupně vytvoří lepší mikroklima. Koruny stromů ochladí a zvlhčí v létě vyprahlé ulice, podél frekventovaných silnic sníží prašnost a mohou pro obyvatele i zvýšit kvalitu veřejného prostoru.

Zanedbatelná není ani ekologická funkce, kterou nové výsadby přinesou. Poskytnou úkryty a domov pro různé druhy zvířat. Nově vysazené stromy tak výrazně zlepší životní prostředí našeho města jako celku.

V rámci obnovy stromořadí vysázíme téměř 400 stromů různých rodů, druhů a kultivarů ve dvanácti ulicích vytipovaných právě pro tento účel. V některých ulicích dnes stromy zcela chybí, v jiných se pak nachází torza dřívějších stromořadí, která však již dnes neplní většinu svých klimatických, ekologických či estetických funkcí. Z tohoto důvodu, případně i kvůli jejich zhoršenému zdravotnímu stavu, dojde k pokácení části stávajících dřevin.

Nové stromy, které je nahradí, jsou vybrány s ohledem na to, aby odolávaly nepříznivým podmínkám města a co nejlépe plnily právě zmíněné klimatické a ekologické funkce.

Stromy přibudou i na Dolní ulici.

Foto: Hana Vykoukalová

První částí obnovy je odstranění starých a nemocných stromů. Zahradníci začnou kácet během února a skončí v průběhu března. V létě se zahradníci zaměří na ošetřování stromů a přípravu stanovišť pro výsadbu, na podzim pak začnou sázet nové stromy.

Kde se bude kácet

Kácení stromů bude probíhat v ulicích Santiniho, Bezručova, Jungmannova, Brněnská, Drdlova, Veselská, Jiřího z Poděbrad, 1. máje a Barákova. Celkem se tedy jedná o 113 stromů, převážně na ulicích Jiřího z Poděbrad a Bezručova.

Kdy se bude sázet

Ve všech ulicích, kde se bude na jaře kácet, vysadí zahradníci nové stromy. Výsadbou budou nahrazeny pokácené stromy a v každé lokalitě jich alespoň několik přibude. Stromy zahradníci vysadí i v ulicích, kde dnes žádné nejsou nebo jich je málo. Celkem bude po celém městě vysazeno 384 stromů.

Žďár jako zelené město

Žďár je zelené město a tím by také mělo zůstat. Město na zeleni pracuje dlouhodobě. Prvním zásadním projektem v posledních letech byla pasportizace zeleně. Dalším projektem, na který letos navazujeme, je Obnova zeleně z roku 2018. Město se věnuje i zeleni mimo zástavbu, jako je například obnova polní cesty v lokalitě Vetelských rybníků nebo výsadba keřů u Zelené hory.

projektanti Součkoví, (red)

Stromy na Nádražní ulici

Do konce února začnou přípravné práce na opravě pěší zóny Nádražní ulice. Ještě v době vegetačního klidu je nutné pokácet několik stromů.

V druhé polovině letošního roku začne oprava druhé části Nádražní ulice. V rámci rekonstrukce bude v ulici vysazené i nové stromořadí. Aby bylo stromořadí zdravé a celistvé, je nutné pokácet 4 staré stromy. Celkem bude vysazeno 10 nových stromů.

(red)

Cena města za rok 2020 má své nominované

Cena města je každoročně udělována jako morální ocenění za významné zásluhy v oblastech kultury, sportu, vzdělávání, vědy a ve veřejném životě.

Ocenění může být rovněž uděleno občanům města jako morální ocenění za mimořádné činy spojené s osobním hrdinstvím, které znamenaly záchranu života a zdraví občanů města Žďár nad Sázavou. Proto vám přinášíme přehled občanů navržených na letošní udělení ocenění města.

Veronika Mácová Mahelová, Jitka Přidálková, Iva Sobotková

V březnu a dubnu loňského roku dala tato trojice dam vzniknout projektu Rouškovník. V době nedostatku ochranných pomůcek se rozhodly šít látkové roušky, které pomocí Rouškovníků volně nabízely občanům Žďáru. Rouškovníky plnily po dobu skoro dvou měsíců a rozdaly takto asi 1 600 roušek.

Emílie Benešová

Dlouhá léta se věnovala rozvoji sportovního a společenského života ve Žďáře. Již v roce 1976 založila místní plavecký oddíl a věnovala se mu více než 10 let. V 80. letech se začala věnovat cvičitelství ve spolku Základní rozvoj tělesné výchovy, dnes Asociace sport pro všechny, kterému se věnuje dodnes. Od roku 2000 se angažuje ve Svazu důchodců České republiky, kde pořádá turistické vycházky.

Jiří Šustr

Založil Žďárskou ligu mistrů, jejímž cílem je, aby se do amatérského sportu zapojilo co nejvíce lidí ze Žďáru i okolí. V roce 2020 se konal již 20. oficiální ročník. Za dvacet ročníků si minimálně jednu disciplínu vyzkoušelo už 2416 účastníků. Žďárská liga mistrů se skládá z šestnácti sportovních disciplín od bowlingu až po dálkové plavání.

Zdeněk Vyhlídal

Více než třicet knih v oblasti beletrie, přibližně stejný počet rozhlasových her, několik televizních her, tři filmové scénáře a pět literárněvědných monografií. To je stručný výčet

Žďárský spisovatel Zdeněk Vyhlídal vydal knihu o Bílé hoře

Jeden z mála žďárských spisovatelů Zdeněk Vyhlídal vydal novou knihu Strmá cesta k Bílé hoře. V díle se věnuje sérii událostí, které vedly k legendárnímu pádu českého stavovského povstání i bitvě samotné.

„Každý národ má ve své historii události, na jejichž výkladu se lidé po celé generace neshodnou. V naší zemi jsou to především dvě časově si tak vzdálená témata, jako je Bílá hora a Mnichov. Jde o milníky, které vždy odlišným způsobem ovlivňují osudové smířo-

Minulý rok získal ocenění Alois Bradáč

Foto: Hana Vykoukalová

díla Zdeňka Vyhlídal. Kromě literární tvorby se za minulého režimu věnoval ochraně zvířat, za kterou byl v roce 1989 na pět měsíců uvězněn. Pro Žďáráky je hlavně známý svojí knihou Kluci z Horní ulice, kde popisuje své zážitky z nacisty obleženého Žďáru. Ve své spisovatelské činnosti pokračuje i v současnosti. Jeho poslední knihou je Strmá cesta k Bílé hoře, kterou vydal v minulém roce.

JSDH Žďár nad Sázavou – Zámek

Už od roku 1886 chrání naše město před požáry a dalšími živelnými pohromami sbor dobrovolných hasičů ze Zámku. Jednou ze zakladatelek byla i tehdejší majitelka zámku hraběnka Clam-Gallasová. První zásah zažili zámeční hasiči už v roce 1888 v Počítkách. Dnes je sbor zařazen do režimu jednotek požární ochrany, díky kterému je předurčen k výjezdům do pěti minut od vyhlášení poplachu. K dispozici má automobilové cisterny i chemický přívěs. Sbor je kromě zásahů a cvičení činný také v oblasti práce s mláde-

ží. Každoročně pořádá Memoriál Jana Dřínka a Karla Herolda nebo Faraónský běh na Zelenou horu. V současnosti sbor sdružuje přibližně 40 mladých hasičů ve věku od šesti do osmnácti let.

Irena Holoubková

Reportérka Československého rozhlasu se podílela na založení krajské stanice v Jihlavě. V srpnu 1968 společně s manželem Lubošem zahájili vysílání, aby informovali občany o okupačním dění. V něm pokračovali další 10 dní a jejich stanice vysílala jako jedna z posledních v republice. V období normalizace byli za své činy postihováni, obdrželi výpověď a museli vyměnit několik zaměstnání. V 70. letech pomáhali se zajišťováním dokladů pro emigraci a po roce 1990 se paní Holoubková podílela na rehabilitaci žďárských učitelů postihovaných za minulého režimu.

(red)

Příběhy z městské policie: práce se zvířaty

Po měsíci vás chci opět informovat o další významné oblasti posílání městské policie. Jedná se o činnost na úseku práce se zvířaty (myšleno tvory z říše živočišné), kterou se téměř každodenně zabýváme. Převážná část naší práce spočívá v dohledu a kontrole dodržování platných právních norem, o kterých se následně podrobněji zmíním. Vysokou profesionální úroveň si vyžaduje, pro svoji odbornost a zručnost, odchyt zvířat. Náš pracovní tým disponuje celkem 19 strážníky, kteří jsou k tomuto speciálně vyškoleni, a tudíž jsou schopni tuto specifickou činnost odborně vykonat.

Městská policie zaštiťuje spolupráci města s místním soukromým psím útulkem a se Záchranou stanicí Pasička z Boru u Skutče, kam jsou umisťována zraněná a opuštěná zvířata. V oblasti šetření závažnějších protiprávních jednání, provozu psího útulku, ale např. i v oblasti provozu kafilerního boxu sloužícího k odkládání kadáverů velmi úzce spolupracujeme s Krajskou veterinární správou. V neposlední řadě konzultujeme uvedenou problematiku s místními veterinárními ordinacemi a s CHKO Žďárské vrchy. Služby veterinárních lékařů využíváme zejména v souvislosti s ošetřením zraněných zvířat, ale i např. v souvislosti s použitím narkotizační pušky, kterou též disponujeme. Spolupráci s CHKO volíme např. v případě odchytu plazů či ohrožených druhů zvířat. Velkou podporu nám též poskytují jednotky profesionálních a dobrovolných hasičů.

Spektrum živočišné říše, se kterou jsme se za dobu působení naší městské policie setkali, je velmi rozličné. Kromě problematiky spojené s domácími zvířaty řešíme i případy související s lesní zvěří, hospodářskými zvířaty, rozličnými druhy ptactva, plazy, ale i exotickou zvířenou. Jednou jsme měli dokonce oznámení z místní části Libušín na výskyt krokodýla. Po okamžitém příjezdu na místo naše hlídka pod stromem v sídlišti opravdu krokodýla našla, měl do jednoho metru, byl však z pryže. I takovéto případy se občas stanou. Dalším kuriozním případem byl muž, který na cyklostezce venčil tygra. V muži jsme zjistili zaměstnance cirkusu, kterému jsme důrazně vysvětlili, že cyklostezka není tím pravým místem pro venčení tohoto zvířete. Naši činnost využívají i některé složky Policie ČR, a to zejména v případech domovních prohlídek, různých zásahů a zákroků, při nichž je potřeba zpacifikovat agresivní zvíře.

Při odchytu zvířete volíme vždy specifický postup. To vyžaduje rychlé a operativní vyhodnocení vzniklé situace, čímž určíme nejvhodnější metodu odchytu a použití nejvhodnějších pomůcek (odchyt po vzo-

Kontrola povinného čipování psa

Foto: Městská policie

ru amerických kolegů z filmu Policejní akademie nepoužíváme). Vždy usilujeme o to, abychom mohli zvíře vrátit jeho původnímu majiteli. Pokud se nám toto nepodaří, tak zpravidla psy umísťujeme do psího útulku, pro ostatní zvířata hledáme možnosti dalšího umístění. Spolupracujeme proto i s neziskovými organizacemi, které se této problematice věnují. Psy umísťujeme do útulku vydáváme novým majitelům. To se nám velmi daří a tak je doba, kterou tam pes stráví, až na výjimky minimální. Jeden z odchycených psů, jestli se nemýlím, byl rasy Husky, ten dokonce běhá někde za polárním kruhem. Při závodech psích spřežení, které se konalo v Novém Městě na Moravě, si ho u nás „adoptoval“ jeden norský občan.

Využívám této příležitosti, abych chovatele zvířat upozornil i na jejich základní povinnosti. Jedná se o několik právních norem, které by měl každý chovatel psa znát, a hlavně by se jimi měl řídit.

Vyhláška č. 4/2017 k zabezpečení veřejného pořádku stanoví pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství - osoba je povinna mít psa na vymezených veřejných prostranstvích vždy na vodítku, doporučuje se, aby pes byl opatřen i náhubkem. Osoba je též povinna mít psa pod neustálým dohledem a přímým vlivem. V případě znečištění veřejného prostranství exkrementy psa toto je osoba povinna neprodleně odstranit. Dále vyhláška řeší např. místa, kam je vstup se psy zakázán (poliklinika, sportoviště, hřiště, pískoviště atd.).

Vyhláška č. 1/2019 o místním poplatku ze psů stanoví povinnost přihlásit do 15 dnů každého psa staršího tří měsíců atd.

Zákon 368/2019 o veterinární péči stanoví povinnost chovatele, který chová psa, zajistit označení psa čipem do 3 měsíců věku, nejpozději však před přechodem k novému majiteli. Od 1. ledna 2020 je očkování psa proti vzteklině platné, pouze pokud je pes označen čipem, číslo musí být zaznamenáno v dokladu o očkování psa atd.

Na závěr bych touto cestou chtěl poděkovat všem občanům, chovatelům psů, kterým není situace v uvedené oblasti lhostejná a dodržují stanovená pravidla. Uvědomme si, že i pes je pouze zvíře a ani zkušený chovatel nikdy neví, jak se v určitých situacích, obzvláště v těch náhlých a nečekaných, jeho pes zachová. Proto je bezpodmínečně nutné dodržovat stanovená pravidla, aby nedocházelo k nepříjemným následkům. V některých případech, jak všichni dobře víme, může i drobný přestupek skončit velmi nepříjemnými a často i zdravotními komplikacemi, nebo dokonce soudním sporem. Nikomu nepřeji situaci, kdy je občan kousnut psem, který není řádně naočkovaný na vzteklinu. Pokousaný se pak musí podrobovat velmi nepříjemné vakcinaci.

Mimo stručný nástin uvedené činnosti nesmím zapomenout také na práci spojenou s týráním zvířat a to především psů. Děkuji všem, kteří jsou na takové zlé chování některých spoluobčanů ochotni upozornit. Jak vidíte, „pole“ působnosti naší městské policie je opravdu různorodé a rozsáhlé a jsem rád, že ho mohu našim občanům přiblížit. Děkuji.

Martin Kunc
vedoucí městské policie

Dopravní stavby v následujících letech

V blízké době čeká Žďár hned několik významných dopravních staveb. Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) bude v roce 2021 a 2022 opravovat část silnice I/37 vedoucí městem a zahájí přípravné práce na propojce I/37 Jihlavská-Brněnská. Město bude pokračovat v rekonstrukci ulic na Vodojemu a vybuduje propojku ulic Brněnská a Jamská. V roce 2023 plánuje Kraj Vysočina opravit Vysockou ulici.

„Propojka Jamské a Brněnské kolem obchodního centra a především toužebně očekávané pokračování obchvatu spojením Jihlavské a Brněnské zase o něco více rozmělní dopravu ve městě, a ta se stane snesitelnější. Strategie budování chybějících propojených komunikací ve městě tak přinese své ovoce. Rekonstrukce sedmatřicítky bude bolet a připravme se psychicky na to, tak to prostě je. Odměnou bude nejen lepší povrch, ale také opravené chodníky, nová zeleň, kanalizace a vodovod,“ komentuje dopravní stavby starosta Martin Mrkos.

Propojka Brněnská-Jamská

Spojení Brněnské a Jamské ulice realizuje město na základě smlouvy uzavřené s provozovatelem obchodního centra S1. Propojení bude navazovat na silnici vedoucí podél centra k zahrádkářské kolonii a dále k základně Hasičského záchraného sboru ČR ve Žďáře nad Sázavou.

Na stavbu v současnosti vzniká projektová dokumentace. Hotová by měla být v první polovině letošního roku. V druhé polovině roku bude zahájena stavba propojky. Samotná silnice začne vznikat v příštím roce.

I/37 - Santiniho-Jungamnova

V letošním a následujícím roce bude ŘSD opravovat silnici I/37 vedoucí napříč Žďárem. Konkrétně se jedná o úsek od od-

V těchto místech by mělo vyústit propojení Jamské a Brněnské ulice

Foto: Hana Vykoukalová

bočky k Zimnímu stadionu na Jungmanově ulici po konec Santiniho ulice na výjezdu z města směrem na Stržanov.

Práce by měly být rozloženy do dvou let a celý úsek bude pro osobní dopravu průjezdný alespoň jedním pruhem. Nákladní doprava na tomto úseku by měla být z města odkloněna.

Zároveň se stavbou bude město opravovat autobusové zastávky na Bezručově ulici a některé povrchy chodníků.

Kromě města využije stavby i Vodárenská akciová společnost, která v úseku před zámekem a v okolí Zimního stadionu opraví kanalizace a vodovody.

Omezení dopravy budou trvat pravděpodobně asi dva měsíce v každém roce.

Vodojem

Další rok pokračuje rekonstrukce ulic na Vodojemu. Letos přijdou na řadu spodní části ulic Pelikánova, Makovského a Špálo-

va. Oprava se týká jednak veškerých povrchů chodníků, místních komunikací a také parkovišť.

I/37 - Jihlavská - Brněnská

Další stavbou ŘSD je pokračování dílčí části obchvatu města mezi Jihlavskou a Brněnskou ulicí. Začátek stavby je avizovaný na rok 2022, letos by měly začít přípravné práce. Konkrétně jde o odstranění objektu dnešní prodejny koberců a další drobných staveb.

Vysocká

Významnou dopravní stavbou pro město bude oprava Vysocké ulice, kterou plánuje Kraj Vysočina na rok 2023. Součástí stavby bude také dlouhodobé řešení křižovatky Wonkovy, Studentské a Vysocké ulice. Před rekonstrukcí je také nutné vyřešit budoucí napojení Neumannovy a Wonkovy ulice.

(red)

Semaforey na křižovatce u Conventu testují nové nastavení

Semaforey na křižovatce Brněnské, Novoměstské, Horní a Smetanově ulici prochází testem nového nastavení softwaru. Úpravy vzešly z dat a pozorování v září loňského roku. Nastavení by mělo ve špičce alespoň částečně ulevit Smetanově ulici.

Z jednání s dodavatelem semaforů na podzim loňského roku vzešel požadavek na úpravu signalizace na křižovatce u Conventu. Smetanova ulice byla ve špičce vždy problematickým místem a preferencí přímého směru z Brněnské ulice na Horní ulici se problémy o něco zhoršily. Na kontrolním dni byl na dodavatele semaforů vznesen požadavek na zlepšení průjezdu ze Smetanovy ulice.

Dodavatel na jednání navrhl řešení, ve kterém dostane Smetanova ulice více času

Nastavení by mělo pomoci průjezdnosti Smetanovy ulice

Foto: Hana Vykoukalová

na úkor Novoměstské ulice, která je ve špičce méně vytížená a hlavně se na ní doprava rozmělní do odbočovacích pruhů, které na Smetanově ulici nejsou.

V současnosti je nové nastavení semaforů ve zkušebním provozu a začátkem března bude vyhodnoceno.

(red)

Poplatky můžete platit až do 30. června

**Poplatky za komunální odpad, psy a z po-
bytu můžete uhradit až do 30. června.
K zaplacení poplatků užívejte přednostně
bezhotovostních plateb.**

Vzhledem k aktuální epidemiologické situaci je možné zaplatit poplatky za odpad, psy a z pobytu bez navýšení až do 30. června. Pokud nemáte například internetové bankovníctví, požádejte blízké nebo přátele, aby vám pomohli poplatek uhradit.

Zároveň žádáme občany, aby v případě

dotazů použili e-mail nebo telefon.

Přehled poplatků vám přineseme v následujícím čísle.

Dotazy k poplatkům za komunální odpad zodpoví Alena Šimková, tel.: 566 688 187, e-mail: alena.simkova@zdarns.cz nebo Petra Poulová, tel.: 566 688 396, e-mail: petra.poulova@zdarns.cz.

S dotazy na poplatek ze psů a z po-
bytu se můžete obrátit na Miroslava Za-
chovu, telefonicky 566 688 147, e-mail: miroslava.zachova@zdarns.cz. (red)

Zlepšujeme služby v pohřebnictví

**Město spustilo zkušební provoz rezer-
vačního systému pro smuteční obřady na
Zelené hoře. Na části hřbitova na Jamské
nemůžeme pohřbívat do hrobů v rakvi.**

Pro pohřební služby jsme letos spustili ve zkušebním provozu elektronický objednávkový systém pro smuteční obřady a služby s nimi spojené. Pro veřejnost je na webu zpřístupněn náhled obsazenosti termínů pohřebiště na Zelené hoře. Do systému můžete nahlížet na webu <https://obrad-y-zh.zdarns.cz/vyuziti.asp> a také na jmenový seznam obřadů na webu

<https://obrad-y-zh.zdarns.cz/seznam.asp>.

Aktuální epidemická situace se v provozu našich pohřebišť projevila omezením počtu účastníků pohřbů, nutností dodržování rozestupů a dalších protiepidemických opatření a také zhruba 15% nárůstem počtu obřadů, které minulém roce proběhly v obřadní síni na Zelené hoře. Naopak v průběhu let klesá počet kopaných hrobů. Za rok 2020 jich bylo celkem 22, z toho 4 na hřbitově na Jamské ulici.

Kvůli vysoké spodní vodě nemůžeme na části hřbitova na Jamské pohřbívat v rakvích do hrobů. V minulosti již sice došlo k oddrená-

Levnější inzerce jako podpora místních podnikatelů

**Letošní ceník inzerce do Žďárského
zpravodaje jsme rozdělili na dvě části.
První část ceníku zůstala stejná a dru-
há část je pro firmy a podnikatele, kteří
sídlí v rámci území obce s rozšířenou pů-
sobností (ORP) Žďár nad Sázavou.**

Město se rozhodlo podpořit žďárské podnikatele formou snížení ceny inzerce a také slevy na opakování.

Nové ceny inzerce

Ceník inzerce pro podnikatele a firmy sídlící v rámci žďárského ORP byl jednak zlevněn a také v případě opakování in-

zerce, byla nastavena sleva až 30 %. Ceny jsme nastavili na základě průzkumu trhu tištěné inzerce na Žďársku tak, aby byl ceník konkurenceschopný a zároveň nebyl levnější než ceníky soukromých inzercí. Trh s tištěnou inzercí se totiž výrazně propadá a i když chceme pomoci místním podnikatelům, nemůžeme ceny inzerce obecního zpravodaje nastavit tak, aby nebylo výhodné inzerovat u soukromých vydavatelů. Jednoduše řečeno, nemůžeme ani nechceme pokrýt trh inzercí tak, aby bylo výhodné inzerovat jen ve Žďárském zpravodaji.

Víte, že...

Víte, že graduje kůrovcová kalamita, která likviduje naše lesy? Víte, co musíte jako vlastníci lesů udělat, abyste nepříspěvali k dalšímu šíření kůrovce?

Je nutné pravidelně kontrolovat svůj les a čerstvé kůrovcové stromy s neopadanou kůrou ZPRACOVAT a ASANOVAT do konce března 2021. Nerezignujme a přispějme tím ke zpomalení průběhu kalamity.

OŽP

žování, i přesto zde přetrvává vysoká hladina spodní vody, která omezuje další pohřbívání v takto postižených místech.

Nadále je možné uložení zpopelněných lidských ostatků v urnách a ukládání lidských pozůstatků do hrobek. V případě dotazů, jak takovou situaci řešit, se občané mohou obracet na správce pohřebišť – Santa G., s.r.o. na telefonním čísle 566 622 244.

Správce je připraven na základě evidence hrobových míst poskytnout individuální informace nejen o možnosti pohřbívání do hrobů v rakvích.

(red)

Formát 1/8

Další změnou v ceníku je nový formát 1/8 strany. V minulém roce jsme zaznamenali zvýšený zájem o tento formát a tak jsme ho do nového ceníku inzerce promítli. Nový formát je cenově nastavený tak, aby na něj dosáhli i menší podnikatelé. Základní cena je 2 500 korun a pokud bude chtít podnikatel inzerovat opakovaně, dostane se až na cenu 1 750 korun za jednu inzerci.

Nový ceník inzerce se všemi podmínkami naleznete na webu zdarns.cz v sekci Žďárský zpravodaj.

(red)

Anketa pro zastupitele města

V únorovém čísle Žďárského zpravodaje jsme se zeptali zastupitelů na další anketní otázku. Tento měsíc jsme se zastupitelů zeptali: **Souhlasíte s tím, aby Kraj Vysočina z poloviny lékařskou pohotovostní službu spolufinancoval a jak k tomu chcete přispět?**

Stejný prostor na stránkách Žďárského zpravodaje dostal vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďáru nad Sázavou. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

**Petr
Stoček**
zastupitel
KSČM a SPOZ

Členové našeho klubu ještě pamatují LPS, fungující o víkendech od pátku odpoledne do pondělního rána, lékař měl k dispozici i sanitní vůz a mohl objíždět pacienty (dodnes, asi z piety, je před poliklinikou vyhrazeno místo pro sanitní vůz), to vše bez jakéhokoliv poplatku, zdarma, provoz zajišťoval OÚNZ a hradila ho tehdy jediná zdravotní pojišťovna. Když už to nemohou hradit zdravotní pojišťovny dnes, samo-

řejmě souhlasíme s podílem Kraje Vysočina na financování LPS. Jako klub k tomu nemůžeme nijak přispět, pouze tento požadavek podpořit. Ve vedení města, radě města a zastupitelstvu máme dostatek senátorů, poslanců a krajských zastupitelů, kteří by z titulu jejich funkce měli spoluobčanům, kteří jim dali svůj hlas ve volbách, jejich důvěru oplatit důsledným prosazením oprávněného požadavku města.

**Martin
Mrkos**
zastupitel
ŽŽM/STAN

Jednoznačně. Novoměstskou nemocnici rádi označujeme přízviskem „naše“ nemocnice a vnímáme v tomto kontextu městskou polikliniku jako zařízení, které ji v mnohém ulevuje. Solidarita však není bezbřehá, má své limity. Nyní město platí milion ročně. Velmi by mě mrzelo, kdyby LPS musela být omezena nebo dokonce zrušena kvůli tomu, že by se k nám kraj otočil zády. To si myslím, že by řada lidí oprávněně kra-

ji nezapomněla. Troufám si hovořit za všechny krajské zastupitele ze Žďáru, že stojíme společně za snahou, aby kraj na nákladech na provoz LPS z poloviny participoval. V několikamilardovém krajském rozpočtu to jsou navíc zanedbatelné peníze. Silným spojencem je kolega Vladimír Novotný, náměstek hejtmána pro zdravotnictví. Věřím, že to vyjde a LPS bude fungovat dále.

**Radek
Černý**
zastupitel
ODS

Ze zákona zodpovídá za LPS Kraj. Kraj Vysočina umístil LPS do bývalých okresních špitálů. Že se z tohoto schematu Žďár historicky vymyká, neřeší. LPS ve více než dvacetitisícovém městě, plus okolí považuje za zbytečnost. V mnoha analogických záležitostech ale na šablonovitě symetrii bez respektování historických nastavení tak tvrdohlavě nelpí. Stačí pohled na rozmístění galerií a muzeí. Víkendová pohotovost je

pouze konsultační lékařské pracoviště. Pro stavy vyžadující odborné ošetření funguje urgentní nemocnice v NMnM. K akutním stavům je volána záchranka. Ale, že by ve městě neměl být o víkendu žádný kontakt s lékařem, je pro obyvatele i návštěvníky nekomfortní a špatnou vizitkou. Proto město supluje macešský Kraj a platí LPS. Milion korun ročně, zvláště v době „covidové“ je těžko udržitelné. Pokračování na str. 13 (pozn. red.)

**Radek
Zlesák**
zastupitel
ANO 2011

Žďáraci nesmí být pro kraj občané druhé kategorie. Kraj Vysočina by neměl financovat plný zdravotnický standard, jehož součástí je LPS, jen ve městech, ve kterých má nemocnice. Zcela tak ignorovat skutečný stav věci a tím dělit své občany na dvě kategorie. Naše město je tak nuceno pro své občany, ale i pro desítky tisíc občanů z okolí, tuto službu financovat ze svého rozpočtu. V tomto náš kraj zaspal. Jiné kraje

již financování LPS mají vyřešeno systémově a spravedlivě. Při schvalování krajského rozpočtu jsem na tuto nespravedlnost nové vedení kraje upozornil. Věřím, že tento nedobý stav bude brzy ze strany kraje napraven. Ostatně již pátým rokem má krajské zdravotnictví ve své gesci náměstek hejtmána p. Novotný, který je zároveň i žďárským zastupitelem a tento stav je mu dobře znám.

**Dagmar
Zvěřinová**
zastupitelka
ČSSD

Nechápu hysterii vedení města okolo financování LPS. Pokud si dobře pamatuji, tak v roce 2007 tehdejší krajská koalice zrušila LPS ve všech městech včetně Žďáru. LPS se začala poskytovat pouze při nemocnicích. Naše tehdejší vedení se rozhodlo, že bude tuto péči poskytovat i nadále. Byla to naše vůle. Počítali jsme se ztrátou. Bohužel, tak je tomu i u mnoha jiných veřejných služeb. Od té doby je v naší režii tato služba poskytována. Několik let dozadu byla zkrácena na tři

dny. Pokud jde o finance, tak se musí současné vedení rozhodnout, jaké služby upřednostňuje. Např. na navýšení služeb dvou architektů se peníze našly - 980 tisíc. A jde teď jen o to, zda v této době je nám milejší služba architekta nebo zdravotnictví. Já dávám přednost zdravotnictví. A pokud se podaří dohodnout ještě podporu kraje, tak proč ne. Ale není důvod, proč tuto službu ještě více omezovat.

**Jan
Havlík**
zastupitel
Změna 2018

Samozřejmě, že souhlasíme se spolufinancováním LPS Krajem Vysočina, které sníží výdaje města. Nesouhlasíme však s omezováním a privatizací veřejných služeb, zdravotní nevyjímaje. Pokládáme jejich zajištění za prioritu a musí být zajištěny nejenom v dobách růstu příjmů rozpočtu města, ale i v dobách jejich poklesu. Jako hnutí, které nekandidovalo do zastupitelstva Kraje Vysočina, budeme podporovat a apelovat na zvolené krajské zastupitele ze Žďáru nad Sá-

zavou - pana MUDr. Černého (ODS), Ing. Zlesáka (ANO), Ing. Mrkose (STAN), Ing. Klementa (KDU-ČSL) a Ing. Novotného (ČSSD), aby prosadili maximální podporu LPS ve Žďáře nad Sázavou. Věříme, že při takto silném a reprezentativním zastoupení v krajském zastupitelstvu to vyjde a LPS bude pro Žďársky zachována i v případě, že nenajdou peníze v rozpočtu města nebo je nevydělají na poliklinice.

Úklid Žďáru pokračuje. Tentokrát se jedná o zbytečné a zničené zábradlí u odbočky na Polničku. Po jednání s ŘSD se podařilo zábradlí odstranit.

Tomáš Augustýn
zastupitel
TOP 09 a Svobodní

To je otázka spíše na krajské zastupitele, než zastupitele města. Vše je o dohodě a v tomto případě o dohodě kraje a našeho města. Samozřejmě, že z našeho pohledu je pro nás výhodnější, když provoz pohotovosti zaplatí kraj nebo na provoz alespoň přispěje. Město naší velikosti by určitě pohotovost mít

mělo. Věřím, že zodpovědní představitelé našeho města budou včas jednat, a doufám, že nebudeme stavění před otázkou, jestli pohotovost zrušit, protože ji finančně nezvládneme. Po redukci spojuj MHD, zavření pobočky knihovny by to bylo další zhoršení služeb našim občanům.

Romana Bělohávková
zastupitelka
KDU-ČSL

Letošní rok je složitý – a všichni jsme či budeme jeho složitostí nějak postiženi. Mnohé jistoty přestanou být jistotami a my si budeme muset zvykat na jiný život i na jiné priority. Mnozí z nás už s tímto procesem – i když třeba nedobrovolně – začali. Jako jednu z jistot občanů našeho města vnímáme také provoz LPS na poliklinice. Možná si to ani mnozí občané neuvědomují, ale tento nadstandard se pomalíčku stává raritou v rámci celé ČR. I když

průchodnost ordinací LPS dlouhodobě klesá, domníváme se, že si město velikosti Žďáru tuto službu zaslouží. A že tento čas není vhodný k tomu, aby občané o ni přišli. Bohužel, milion v rozpočtu města v tomto roce budeme hledat velmi složitě. Zcela právem se však domníváme, že spolupodíl Kraje Vysočina je oprávněným požadavkem. Věříme, že jednání budou úspěšná. Všichni zastupitelé na kraji za KDU-ČSL tuto myšlenku podporují.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli Města Žďáru nad Sázavou. Do uzávěrky únorového čísla nám přišly následující příspěvky.

Jan Havlík
zastupitel
Změna 2018

Potrefená husa se ozvala

V minulém čísle Zpravodaje se po delší době ozval zastupitel MUDr. Černý, aby reagoval na můj příspěvek - Žďár čeká dráha zima. Sdílel nám, že zimu 2019 nezvládl dodavatel a jeho zastaralá technika, ani slovo o podílu města na tomto stavu. Zapomněl na jimi vyhlášené a vychvalované

výběrové řízení na cenu, které neumožnilo dostatečnou reprodukci techniky. Zapomněl na MP placenou 24 hodin denně 7 dnů v týdnu z rozpočtu města, která dříve zvládala tzv. dispečink zimní údržby i v takových zimách, jako byla v roce 2006. Nezmínil ani efektivitu řízení zimní údržby paní místostarostkou Řezníčkovou (ANO), která sice jezdila po městě v autě, ale zapomněla, že chodci potřebují také schůdné chodníky. Škoda, že pan Černý jako představitel transparentní koalice neodpověděl, proč byl zveřejněný materiál cenzurovaný? Možná by jako placený člen představenstva SATT a.s. také mohl odpovědět na to, jestli se vyjádřil spíše za SATT nebo za město. Proč byly ve zveřejněném materiálu na webu města cenzurovány odměny členů orgánů společ-

nosti SATT projednané a schválené radou města 15. 6. 2020 (viz Žďárský zpravodaj 6/2020, článek - Korýtko obsazena...). Nemají Žďáráci právo vědět, za kolik zastupitelé vedle odměny zastupitele v těchto orgánech sedí? Stydíte se za to? Já už jsem si na takovou „transparentnost“ v podání koalice ŽŽM, KDU-ČSL, ANO a ODS zvykl a jenom zprostředkovávám Žďárákům informace, které podle současné koalice nemají právo vědět. Chápu, že se to panu Černému nelíbí, ale myslím si, že každý by měl jednat a žít v souladu s tím, co hlásá. A pokud navrhne zrušení Zásad transparentnosti, které stejně nedodržují, tak ho určitě podpoříme.

Příspěvek byl zaslán do lednového čísla Žďárského zpravodaje (pozn. red.)

nou zpátky do silnice.

Možná to má nějaké dobré důvody, možná je to forma občanského protestu proti vyhrnutým silnicím, nevím. Moc rád bych ale poprosil, abychom od tohoto kuriozního zvyku upustili. A to i v jarních měsících, kdy už důvodům trochu rozumím, protože sněhí rozházený po silnici opravdu táje malinko rychleji, ale pokud jste někdy seděli na invalidním vozíku nebo tlačili kočárek s dvojčaty, taková sněhová břečka přes celou silnici vám radost rozhodně neudělá.

A bych jenom nebrblal: Díky za sněh a letošní krásnou zimu! A díky vám všem, kteří vyhrnujete.

Zbyněk Vintr
zastupitel
KDU-ČSL

Malé zimní poselství zahrnovačům

U nás na Vysočině máme dva typy lidí: jedni sněh vyhrnují a ti druzí ne. Těm vyhrnujícím je často vysoko nad sedmdesát

a dělají to poctivě, snad proto, že tak byli vychováni, a možná jsou i díky tomu často v lepší kondici než my čtyřicátníci. Mladší generace moc nevyhrnuje, ale možná jim křivdím, třeba mají na mobilech nainstalovanou nějakou zimní aplikaci a virtuálně vyhrnují celé dny i noci.

Ti vyhrnující si dělím na dva podtypy: vyhrnovače a zahrnovače. Nevím, jestli se tento zajímavý úkaz vyskytuje ještě někde jinde na Vysočině nebo na světě než u nás na Vysočině, možná bychom mohli požádat o zápis do nějaké knihy kuriozit, ale jakmile projedou vozidla zimní údržby, nastoupí zahrnovači a vyhrnutý sněh rozhr-

Radek Černý
zastupitel
ODS

Zastupitelé města se opakovaně obraceli s návrhem na „upgrade“ špatně nastaveného

systému na náměstka pro zdravotnictví, také žďárského zastupitele, Ing. Novotného. Marně. Pan starosta psal dopis, žádali jsme položku zařadit do návrhu krajského rozpočtu 2021. Neúspěšně. Osobně jsem intervenoval ve Zdravotní komisi Kraje Vysočina a dostalo se mi odpovědi, že se přeci chystá nová legislativa ohledně organizace LPS, tak na ni počkáme. Což je jinak a slušně řečené odeslání do „hajan“. V krajském rozpočtu jsou výdaje v kapitole zdravotnictví ve výši 454 mil. Na LPS dostává každá nemocnice příspěvek 5,3 mil., resp. Jihlavská 5,8 mil. Půlmilionová

dotace na pokrytí 50 % nákladů žďárské LPS je zanedbatelná částka, nehledě na to, že lidé ošetření ve Žďáře odlehčí urgentu v nemocnici a tím ušetří finance Kraji. A když vidím, kolik vyložených zbytností krajský rozpočet unese, tak je mi z té dlouholeté mnohadůvodné averze vůči Žďáru smutno. Tento rok bude rozhodující, zda-li se podaří přesvědčit pana náměstka Novotného a Radu Kraje a zařadit pracoviště LPS ve Žďáře do krajského systému. My všichni koalici zastupitelé Žďáru, kteří byli zvoleni do krajského zastupitelstva, budeme v úsilí pokračovat.

Radek Zlesák
zastupitel
ANO 2011

Obnovené technické služby prošly těžkou zkouškou

Zima v měsíci lednu byla jak z obrázků Josefa Lady. Po několika mírných zimách jsme

zažili několikadenní sněžení, kdy za jeden den napadlo i více jak deset centimetrů nového sněhu. Nehledě na silné mrazy a vítr, který tvořil závěje. A přesto naše město bylo každé ráno nejen průjezdné, ale i průchodné. Přechody a autobusové zastávky během několika hodin byly zbaveny sněhových bariér. V každou denní dobu bylo možné vidět při boji se sněhem novou techniku společnosti SATT. Co nezvládla technika, zvládli dočistit pracovníci společnosti ÚSVIT. V neposlední řadě je třeba vyzdvihnout úsilí všech občanů našeho města, kteří před svým domem odházeli sněh, byť se často jedná o městské chodníky.

Pro obnovené Technické služby, které provozuje městská akciová společnost SATT, to byl velmi tvrdý start premiéry zimní údržby. Ale obstály na jedničku, byť za cenu vypětí všech sil jejich pracovníků a mnoha přesčasových hodin. Touto cestou bych tak poděkoval všem těm, kteří se o tento dobrý výsledek zasloužili. Smekám klobouk.

Jsem rád, že investované finanční prostředky do odkupu akcií společnosti SATT a následně velké úsilí při obnově Technických služeb tak nesou patřičné ovoce a ulehčují obyvatelům Žďáru každodenní život.

Ludmila Řezníčková
zastupitelka
ANO 2011

Náprava chyb minulých, část druhá.

Město Žďár nad Sázavou v devadesátých letech minulého stolení, po sametové revoluci, hrdě „rozdalo“ svoje fungující a skvěle vybave-

né technické služby několika bývalým úředníkům nebo spřáteleným podnikatelům. Rozpadly se tak na Zahradu Vysočiny, která roky pro město spravovala zeleň. Dále na ODAS, který pro město dodnes pod jiným jménem sváží komunální odpady a tříděný sběr. A na údržbu komunikací – letní i zimní, kterou do loňského roku pro město prováděla společnost pana Pitky. Jelikož by se mělo vstupovat do politiky s jasnými cíli, představili jsme v roce 2018 občanům města, mimo jiné, náš záměr obnovit alespoň částečně technické služby našeho města. Je vždy výhodnější pokud pro město jeho majetek spravuje jím přímo vlast-

něná společnost. Podařilo se nám stát se 100 % vlastníkem společnosti SATT a.s., která vloni rozšířila svoji činnost o divizi Technické služby. Určitě jste si všimli rozdílu v údržbě městské zeleně, kdy město má po letech svého odborného zahradníka. Ten pracuje pro svoje město i srdcem. Skvělá je například změna v parku U Ivana. Zajistě jste také zaznamenali zkvalitnění zimní údržby, kterou pro město vykonává právě zmiňovaná společnost SATT a.s. Vykročili jsme správným směrem. Další převzetí služeb od externistů pod městskou společností je jen otázkou času.

Uplynulý rok očima seniorů

Bum, bum bum... Nebem září tisíce barevných jiskerek. Další Silvestr. Kolikátý už? Ten letošní je ale jiný.

Stojíme každý ve svém okně, na ulici se druží jen skupinka mladých. Já se ani nedovážím zazvonit na sousedku. Také má spoustu nemocí, co kdyby... Loni jsme tu stály spolu. Hodně věcí jsme dělaly spolu – každý týden na cvičení do Senior Pointu, v pondělí předčítat dětem do Srdíčka, v úterý na přednášku Univerzity volného času, ve středu pro nákup do Kauflandu a vybrat nové knížky do knihovny, ve čtvrtek na pochod s Klubem turistů a v pátek do cukrárny. Při kávě si probrat cvičení paměti z Alzheimer poradny Vysočina. V sobotu snad zavolá syn, nebo třeba přije-

de dcera. V neděli do kostela a zanést manželovi čerstvou kytku. Mám ráda, když má upravený hrob, býval takový akurátní.

Ano, od minulého Nového roku se hodně změnilo. Dny měly řád a bylo se nač těšit. Už téměř rok mám jen tyhle stěny. Televizi už raději nezapínám, je mi úzko. Sedím a koukám na telefon. Proč nezazvoní? Já vím, mají práci, pomáhají dětem, hlídají vnoučata, učí se s nimi. Ale už téměř rok slyším, jak mám být opatrná, nikam nechodit, nákup mi nechají za dveřmi, všechno zařídí... Mají o mě strach, jsou to hodné děti. Ale ta samota tolik bolí. Dny jsou stejné, sedívá a bolavé. I návštěva lékaře je milým zpestřením. No ano, mnohem hůř se mi chodí. Některý den nemůžu ani vylézt z postele. A když mluvím, těžce hledám

slova, zadržávám. Jsem tak unavená! Nový rok vyhlížím s nadějí. I kdyby měl být mým posledním. Snad nám všem vrátí kamarády, přátele, známé. Tolik potřebná setkání a úsměvy. Nechci měnit své zvyky. Chci zpátky ta drobná potěšení a radosti. Však kolik času mi tu ještě zbývá?

Těším se na nový rok...

Pracovníci Rodinného centra Srdíčko, Family Pointu a Senior Pointu Vám přeji hodně drobných potěšení a radostí, pevné zdraví a vše dobré v roce 2021.

*Marcela Rýpalová
vedoucí Alzheimer poradny Vysočina
Jana Kamarádová
vedoucí Rodinného centra Srdíčko,
Family Pointu a Senior Pointu
Žďár nad Sázavou*

Jak funguje „Probační a mediační služba“?

Kdo jsme?

Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.

Komu pomáháme?

Probační a mediační služba směřuje svoji činnost na osoby, které se dostaly do konfliktu se zákonem, a dále na osoby, které utrpěly újmu nebo škodu způsobenou trestným činem. Spolupracuje nejen s pachateli a oběťmi trestné činnosti, ale i s jejich rodinami. Podílí se také na prevenci trestné činnosti.

Kde působíme?

Střediska Probační a mediační služby působí ve všech městech, kde sídlí okresní (obvodní) soudy. Na každém středisku pracují probační úředníci a asistenti, kteří se věnují jednotlivým odborným činnostem. Ve Žďáře nad Sázavou sídlí služba v administrativní budově na Komenského ulici č. 25.

Jak pomáháme?

Probační a mediační služba nabízí možnost zprostředkování mimosoudního jednání mezi obětí a pachatelem za účasti

mediatora-probačního úředníka, jehož cílem je najít přijatelný způsob řešení dopadů spáchaného trestného činu, a zároveň nabízí příležitost k nalezení oboustranně uspokojivého řešení způsobené újmy. Mediáci lze provést jen se souhlasem pachatele a oběti, přičemž mediátor vytváří bezpečný prostor pro to, aby oběť mohla od pachatele získat odpovědi na otázky, které jí umožní lépe porozumět okolnostem spáchaní trestného činu. Pachatel má v průběhu mediace šanci vysvětlit důvody svého chování, oběti se omluvit, případně nahradit způsobenou škodu.

Obětím trestných činů Probační a mediační služba poskytuje odbornou pomoc, předává jim informace týkající se průběhu trestního řízení, možností odškodnění a náhrady škody, práv a postavení v průběhu trestního řízení. V případě zájmu oběti zprostředkovává kontakt na další služby.

Probační a mediační služba připravuje podmínky pro uložení a zajištění výkonu trestů vykonávaných na svobodě, které dovolují pachateli udržet si své sociální, rodinné, pracovní a další vazby. Jde zejména o dohled probačního úředníka (nad osobami podmíněně odsouzenými a osobami podmíněně propuštěnými z vězení), obecně prospěšné práce, domácí vězení, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce.

Probační a mediační služba odsouzené v průběhu výkonu trestu kontroluje a vede je k tomu, aby žili řádným životem a plnili soudem stanovené povinnosti. Na základě rozhodnutí soudu provádí např. testování na přítomnost alkoholu či jiných omamných látek v těle, u některých trestů či opatření provádí namátkové kontroly v místě jejich pobytu.

Proč pomáháme?

Probační a mediační služba usiluje o začlenění pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Také přispívá k ochraně společnosti účinným řešením konfliktních a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření. Snaží se o zapojení poškozeného do procesu uzdravení, o obnovení jeho pocitu bezpečí a důvěry ve spravedlnost.

Kde a kdy nás můžete kontaktovat?

Bližší informace o této službě naleznete na webových stránkách www.pmscr.cz. Aktuální informace můžete také sledovat na facebooku. V případě zájmu nás můžete také kontaktovat na email: mirovska@pms.justice.cz nebo na tel. + 420 731 692 748.

Markéta Nováková Irovská

Závislost na lécích

Každého z nás můžou občas potkat problémy se spánkem, bolestí zad, nebo nepříjemné pocity úzkosti. Pokud tyto problémy trvají delší dobu, obvykle jdeme navštívit našeho lékaře, aby nám pomohl náš problém vyřešit. Lékař obvykle nabídne to nejrychlejší řešení a předepíše nám nějaké léky aby nám ulevil. Pokud máme štěstí, dostaneme k předepsaným lékům i informaci, že se léky mohou užívat jen krátkodobě, protože při dlouhodobém užívání může dojít ke vzniku závislosti.

Pokud přesto budeme užívat tyto léky dlouhodobě, můžeme nevědomě nasednout do rozjetého vlaku, ze kterého může být později velmi obtížné vystoupit.

Každý lék, který nám nabízí rychlou tělesnou nebo psychickou úlevu, v sobě vždy nese riziko návyku. Je to dáno naší lidskou naturou volit jednoduchá, rychlá řešení potíží před těmi, která vyžadují čas a intenzivní práci. Mezi nejrizikovější a nejčastěji zneužívané léky patří léky na nespavost (hypnotika), léky na bolest (analgetika) a léky užívané při léčbě úzkosti (benzodiazepinová anxiolytika).

Závislost na lécích vzniká nenápadně a plíživě. Není navenek tak výrazná, jako např.

závislost na alkoholu. O to víc může být ohrožující, protože může trvat dlouhé roky, aniž by si okolí závislého všimlo, že se něco děje. Jak tedy poznám, že někdo z mých blízkých má problémy se závislostí na lécích?

Varovnými signály mohou být různé změny ve fungování člověka jak v osobním, tak pracovním životě. Závislý člověk postupně ztrácí zájem o věci, které ho zajímaly dříve. Rodinu, přátele, koníčky postupně odsouvá do pozadí. Jeho pozornost se postupně přesouvá k tomu, aby měl dostatečný přísun léků, kterých potřebuje větší a větší množství. Signálem může být i kolísavost nálad, ke které dochází v souvislosti s tím, jestli má závislý člověk dostatek potřebné látky v těle. Když jí má dostatek, jeho nálada se dostává do normálu, když účinná látka přestává v organismu účinkovat, stává se závislý člověk podrážděný. Jeho nálady mohou kolísat od deprese k agresi.

Hypnotika a benzodiazepiny jsou velmi toxické pro mozek, a proto jejich nadužívání vede i ke snížení kognitivních funkcí mozku. Člověk není chopen soustředění, má výpadky paměti a zplošťuje se emotivní prožívání. Dlouhodobé nadužívání léků tak má i velmi neblahý dopad na zdraví závislého člověka.

Podobně jako i jiné obtíže, tak i tato lze řešit. Je možné kontaktovat Adiktologickou ambulanci Kolping ve Žďáře nad Sázavou na telefonu 721 326 994 a objednat se. Nabízíme společné hledání cest, jak se závislosti zbavit a mít radost ze života.

Jan Mokřý, terapeut
adiktologická ambulance Kolping

ilustrační foto

Foto: Pixabay.com

Testování na covid zdarma v centru Žďáru

Active SVC se již v polovině prosince 2020 spojilo s Cytogenetickou laboratoří z Velkého Meziříčí a zajistilo ve svých prostorách testování na koronavirus.

Městská organizace Active, jako školské zařízení, chtěla umožnit testování především pedagogickým pracovníkům, aby učitelé měli jistotu, že před své žáky představují covid-negativní. Školy byly ovšem k 18. prosinci opět uzavřeny a zájem veřejnosti stoupal, a tak se již od 23. prosince mohli k testování přihlašovat i ostatní zájemci. V lednu antigenní testování pokračovalo v režimu dvou dnů v týdnu, v pondělí a ve čtvrtek. Zájemce se jednoduše přihlásil přes rezervační systém odbery.kr-vysocina.cz a v rezervovaný termín se dostavil do budovy Active DDM Horní. Zde zdravotníci udě-

lali odběr z nosohltanu a testovaný člověk dostal výsledek do 15 minut formou SMS na svůj mobilní telefon. Vše zdarma. Pokud byl účastník testu pozitivní, musel dostavit zpět na testovací místo a zde dostal instrukce od zdravotníků, jak se zařídit dál.

Testování využívali v prosinci a lednu především lidé, kteří chtěli jít navštívit své rodinné příslušníky v domovech pro seniory, nebo pracovníci, u nichž test vyžadoval zaměstnavatel. Důvod testování se ale při registraci neuvádí, a tak mohl přijít kdokoli, kdo chtěl znát svůj zdravotní stav.

Velkomeziříčská laboratoř je ochotná provádět testy na Activu ve Žďáře i nadále, dokud bude zájem. Aktuální informace naleznete na webu activezdar.cz a facebooku Activezdar.

Zdenka Volavá

Vyrazte do bílé stopy

Žďársko se letos v zimě halí do bílé, a jak je mezi místními dobrým zvykem, vyrazí na lyže. V okolí města najdete kilometry upravených běžeckých tras pro klasickou techniku i bruslení.

Oblíbený je Koukalův okruh za Pilskou nádrží a na Řádkově louce. V rekreačním areálu Pilák nebo na sportovním hřišti u 4. ZŠ jsou také menší okruhy pro rodiny s dětmi. Upravuje se i okruh okolo Vetly a Nového Veselí a cesta na Lhotku a Sklené. Jednotlivé okruhy, kterých je v okolí celkem 9, se upravují vždy podle aktuálních sněhových podmínek, které se mohou měnit každý den.

Pokud chcete vyrazit na čerstvý vzduch, informace aktualizované i několikrát za den najdete na webu www.ski-zdarsko.cz. O údržbu tratí se stará příspěvková organizace města Sportis. Všechny ostatní potřebné informace najdete i na jejich webu www.sportispo.cz

(red)

Úprava oválu u 4. ZŠ

Foto: Sportis

Rolba při úpravě skiareálu Martina Koukala

Foto: Sportis

Městská policie

Období svátků a začátku nového roku

Síla pandemie a vládní opatření se podílely na tom, že na konci a počátku nového roku zažíval veřejný pořádek, oproti předešlým létům, klidnější období. Jsem velmi rád, že většina občanů si je vědoma závažnosti situace. To se projevilo i ve zvýšeném počtu oznámení, která jsme přijali a následně velmi rychle a operativně řešili. Jednalo se zejména o porušování opatření vztahujících se na shromažďování lidí, nenošení roušek a požívání alkoholu. Výjimkou nebyla ani žena, na jejíž opilecké agresivní chování jsme přijali oznámení. Žena byla tak agresivní, že hlídka musela použít donucovací prostředky, aby svým chováním neohrožovala sebe i přítomné. Po provedených úkonech jsme ženu převezli do protialkoholní záchytné stanice k vystřízlivění. Tím samozřejmě anabáze kolem opilců nekončí, případů obdobného ražení bylo více. Klienti skončili převážně předáním do péče osoby blízké, v protialkoholní záchytné stanici, případně v novoměstské nemocnici. Průběžně jsme také řešili problematiku parkování. Na Silvestra a Nový rok jsme řešili i několik oznámení týkajících se používání pyrotechniky. V silvestrovský podvečer si nám jeden z občanů stěžoval, že ostatní lidé pouští pyrotechniku, on si ji chtěl také koupit, ale v supermarketu mu ji neprodali.

Vysvětlili jsme mu platnost současných opatření a podmínky používání pyrotechniky plynoucí z místní vyhlášky o veřejném pořádku. Jako každoročně jsme v tuto dobu řešili i větší množství případů zaběhnutých psů. Naštěstí se všichni vrátili ke svým majitelům.

Jste tu zejména pro občany

Naše činnost je velmi rozličná a občané se na nás obracejí s různorodými žádostmi či prosbami. Je to naprosto logické, protože víme, že pro mnohé lidi je v nějaké nestandardní a nečekané situaci adekvátní reagovat. Obzvláště v okamžicích, kdy se mohou obávat o své zdraví nebo zdraví svých blízkých, případně mají pocit ohrožení. Jsme rádi, že mají v naší pomoci důvěru a že si právě ve vyhraněných situacích vzpomenu na naše telefonní číslo 156. Pro ilustraci uvádím oznámení ženy, která uvedla, že před několika hodinami telefonicky mluvila se svým přítelem a nyní si uvědomuje, že nebyl při hovoru v dobrém zdravotním stavu a má o něj vážné obavy. Okamžitě jsme provedli úkony ke zjištění bydliště, jelikož toto oznamovatelka nevěděla. Během chvilky jsme byli na místě, a na občana zvonili. Muž hlídce ještě stačil otevřít a v tu dobu začal kolabovat. Hlídka okamžitě poskytovala první pomoc a přivolala zdravotní záchrannou službu. Muž byl v akutním stavu převezen do nemocnice.

V zimním období vyřizujeme i podněty k zimní údržbě. Na místních komunikacích spolupracujeme přímo s dispečerem zimní údržby technických služeb Sattu, v případě silnic I. a II. třídy se správou a údržbou silnic. Jsme tu non-stop pro vás, kontaktujte nás na bezplatné lince 156. Vaše důvěra v naši službu je pro naši práci důležitá a inspirující. Děkuji.

Martin Kunc

Gymnázium jako start různých cest

Gymnázium Žďár nad Sázavou nabízí svým studentům kromě kvalitního všeobecného vzdělání také možnosti specializovat se v určitém oboru, a tím se nachystat na budoucí studium na vysoké škole. Na jakých oborech na vysokých školách lze najít absolventy GymZR a jaké možnosti mají studenti gymnázia při výběru své kariéry?

Absolventi žďárského gymnázia pokračují ve svém studiu na předních českých univerzitách. Každoročně několik absolventů pokračuje ve svém studiu v zahraničí – dominuje Velká Británie, své studenty máme také v Americe, Thajsku či Francii. Pokud se podíváme na spektrum oborů loňských absolventů, tak nejvíce studentů pokračovalo ve studiu lékařských oborů, dále je populární studium práva a často je zastoupeno také studium IT, chemie či učitelství. Ve větším po-

čtu studentů nechybí technické obory a ekonomické disciplíny. Dále bylo loni zastoupeno mnoho dalších oborů, jako psychologie, žurnalistika, farmacie, studium jazyků, Matematicko-fyzikální fakulta či Univerzita obrany. Šíře vybraných oborů je velká a hlavně pestrá – každý si může najít svoji cestu.

Příprava na studium na vysoké škole probíhá zejména v povinně volitelných předmětech, tzv. seminářích. Od školního roku 2018/2019 vyučujeme podle nového školního programu, ve kterém si studenti vybírají z bohaté nabídky seminářů. Ve třetím ročníku je v nabídce 18 a ve čtvrtém ročníku 23 seminářů. Celkem si během studia může student zapsat přibližně 8 různých seminářů. Kromě klasických a oblíbených předmětů, jako biologicko-chemický a společenskovední seminář či semináře z angličtiny (příprava na CAE a FCE zkoušky), si mohou studenti zvolit například semináře Aktuální dění ve

světě, Zajímavé otázky moderní fyziky, Aplikovanou informatiku, Psychologii či Třetí cizí jazyk. Profilovat se v určitém oboru pomáhá také množství mimoškolních aktivit, jako jsou kroužky (Programování, Kroužek mikrobiologie a další), exkurze, osobnostně rozvojové a zážitkové kurzy či zahraniční projekty. Od letošního školního roku mají studenti 2. a 3. ročníku k dispozici online software Salmondo, který obsahuje sadu psychologických testů a koučovacích metod pro lepší sebepoznání a následný výběr studijní cesty.

Zájemci o studium na Gymnázium Žďár nad Sázavou najdou veškeré informace ke studiu i k přijímacím zkouškám na webu školy. Na stránkách školy jsou ke zhlédnutí online Dny otevřených dveří – pro uchazeče, jejich rodiče i další zájemce jsou přichystány nejen prezentace a videa o škole, ale i zajímavé aktivity. Více na www.gymzr.cz.

Lukáš Bořil

Před Vánocemi to na SŠGAK opravdu žilo!

Současná situace nás všechny neustále staví před nové výzvy. Tak tomu bylo i na Střední škole gastronomické Adolpha Kolpinga poslední týden před Vánocemi. Krom distanční výuky, která probíhá živě i v týdnu odborného výcviku, se uskutečnil i den otevřených dveří. Někteří z učitelů se tedy na dvě odpoledne přesunuli do prostor školní kavárny, kde byl vytvořen natáčecí ateliér, odkud probíhal živý stream dne otevřených dveří.

Vzhledem k tomu, že epidemiologická situace v listopadu a prosinci nedovolovala návštěvu rodičů a žáků základních škol ve školách středních, rozhodli jsme se uspořádat živý stream a provést budoucí zájemce školou alespoň touto formou. Věříme, že se nám to podařilo. Školní kavárna se proměnila na ateliér, odkud probíhaly vstupy jednotlivých učitelů s představením oborů. Čišníci si mohli připravit flambovaná jablka, míchaný nápoj a vychutnat si požitek z výborné kávy. Mistrové oboru

I den otevřených dveří může probíhat in-line

Foto: archiv SŠGAK

cukrář upekli cupcakes s nugátem a obor kuchař naservíroval krémovou hráškovou polévku. Recepty na všechny připravované pokrmy a nápoje můžete nalézt na stránkách ssgak.cz. Ukázky byly doplněny zajímavými videi, která byla pořízena během cateringových akcí

a výuky našich žáků. Za mixážní pulty usedli žáci naší školy a pod vedením pana ředitele odvedli skvělou práci. Posudte sami. Video ze dne otevřených dveří můžete zhlédnout na webových stránkách školy a na youtube.

Markéta Zrzavá, SŠGAK

S KAMARÁDEM zdravě a hravě

Přestože se nemohou v MŠ konat žádné společné akce a návštěvy nebo exkurze, děti jsou aktivní a dokážou se bavit.

V MŠ Kamarád na Okružní ulici se děti hravou formou seznamovaly s ovocem, zeleninou a vitamíny pomocí svých smyslů. Sbíráním, krájením a ochutnáváním si procvičovaly zrak, chuť, hmat a čich. Pak si povídaly o lidském těle, hygieně a na zvědavé otázky si hledaly odpovědi v knihách a encyklopediích. Neopomněly ani na důležitost třídění odpadu pro náš život a úpravu školní zahrady.

Kolektiv MŠ Okružní

Děti se podílí na úpravách školní zahrady

Foto: MŠ Okružní

4.ZŠ - škola DISTANČNÍ a PLÁNUJÍCÍ

Co nám praví slovník? „Distanční vzdělávání je multimediální forma řízeného studia s novými vzdělávacími a podpůrnými příležitostmi, kde hlavní odpovědnost za průběh a výsledky vzdělávání spočívá na žácích, kteří jsou odděleni od vyučujících. Je založeno na samostudiu za pomoci speciálně zpracovaných písemných studijních materiálů, ale i multimédií, PC, rozhlasem a televizí. Distanční systém je doplněn tutoriály, což je návod k použití, který na konkrétních příkladech „krok za krokem“ názorně ukazuje, jak se co používá.“

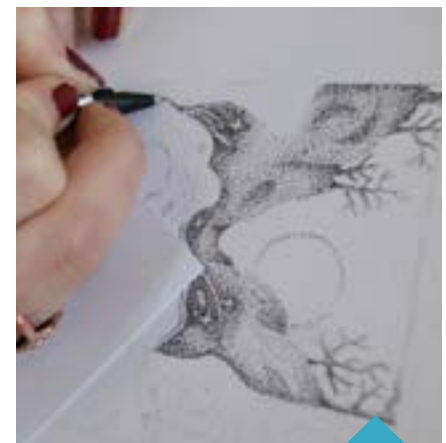
Skončilo 1. pololetí školního roku, období, které bylo z hlediska vzdělávání a jeho organizace velmi nestandardní. Postavilo nás před nové výzvy. Podmínky pro distanční výuku, která převládala, se výrazně zlepšily a to nejen díky státní dotaci na nákup technického vybavení, ale též díky vysokému nasazení pedagogů a úsilí a spolupráci ze strany rodičů žáků. Ještě před rokem si nikdo z nás nedovedl představit nejen výuku na dálku, ale i on-line rodičovské schůzky, on-line porady pedagogického sboru či webináře. Svět se nám překlátil do virtuální roviny, která nám trochu připomíná počítačové hry našich dětí.

Současná složitá situace není u konce a nás čeká řešení dalších záležitostí, které patří k chodu školy. Každým rokem se žáci

Kreativní řemeslo...

Tvořivost neboli kreativita je zvláštní soubor schopností, které umožňují tvůrčí nebo uměleckou činnost. Tyto schopnosti se společně s talentem a citem pro tvůrčí tvorbu prolínají celým řemeslným oborem „Interiérová a aranžérská tvorba“.

Tento obor s prvky výtvarné, ale hlavně řemeslné tvorby má na Střední škole obchodní a služeb ve Žďáře nad Sázavou dlouholetou tradici. Obor prošel vývojem spojeným s celkovým pokrokem ve společnosti. Došlo k rozvoji obchodu, změnily

Ilustrační foto

Foto: Střední škola obchodní a služeb

5. tříd a učitelé připravují a těší na pohádkový zápis budoucích prvňáčků. Ten by měl proběhnout ve dnech 9. a 10. dubna. 2021, ale bohužel bez hravých průvodců, starších spolužáků.

A na co se na naší Základní škole Švermova 4 žáci mohou těšit? Na vlídné učitelky, vybavené třídy, nové hřiště se skluzavkou, zrenovované školní družiny, dílny, zahradu, bufet se svačinkami a samozřejmě skvělé obědy našich kuchařek. Děti mají možnost navštěvovat sportovní kroužky a kroužek AJ.

V příštím školním roce budeme znovu v 6. ročníku otvírat třídu s rozšířenou výukou matematiky. Žáci pátých tříd z různých škol si již nyní mohou podat přihlášku, která je ke stažení na stránkách školy. Docházka do specializované třídy bývá zohledněna i v přijímacím řízení na střední školy a tito žáci jsou také výrazně úspěšnější u přijímacích zkoušek na SŠ.

Výuka žáků našeho druhého stupně probíhá v nově vybavených odborných učebnách, počítačových třídách, na novém venkovním sportovišti nebo ve dvou tělocvičnách. Současná situace nám bohužel nedovoluje pracovat s dětmi přímo, takže jsme byli nuceni opustit naše pravidelné aktivity – návštěvy divadelních představení v MD i v Jihlavě či Brně, besedy v knihovně, sportovní akce, které každoročně pořádá-

On-line

Foto: archiv 4. ZŠ

me – párkové závody, lyžařský kurz, akce Žákovského parlamentu, Ekotýmu, výměnný pobyt v polské škole v Krzywińu, sportovní kroužky, výtvarné kroužky i pěvecký sbor. Naši žáci se také pravidelně účastní vědomostních soutěží, které letos probíhají v omezené míře a nově – on-line.

Stejně jako žáci a rodiče i my věříme, že se nám - pedagogům v brzké době opět poštěstí stát ve třídě před našimi žáky a že se distanční výuka stane pouze vítaným doplňkem k tradiční výuce prezenční.

Vedení ZŠ Žďár nad Sázavou, Švermova 4

bodová z Třebíče, která dlouhodobě podniká v oboru floristiky a pořádání svateb. Její tvorbu mohli naši žáci vidět na pracovním workshopu, kde předvedla svatební trendy a úpravu květin. Setkání s bývalými žáky, kteří podnikají v tak zajímavém oboru, je velkým potěšením a důkazem, že tento obor nezahynul, ale že se dostává do dalších specifických druhů podnikání. Jitka nám na pracovním workshopu řekla, že nikdy nelitovala toho, že si tak krásný obor vybrala.

Nejedna naše absolventka předává zkušenosti z toho, co se naučila, dále, protože se sama stala učitelkou praktického vyučování na jiné škole. Jedna z nich popsala při studiu pedagogiky v práci „Pedagog, který nás ovlivnil“ svoji učitelku odborného výcviku z naší školy: „Nebyla to jen učitelka, ale člověk, který naučil odborné věci, ale hlavně dokázal naslouchat a poradit. Sice učím na konkurenční škole, než na které jsem studovala, přesto pro mě bude na prvním místě Žďár a OBCHODKA. Jsem pyšná na to, že jsem studovala právě tam!“

Děkujeme. Toto je nejlepší a nejdůležitější vizitka naší práce!

Jitka Hošková, Eva Svobodová,
Růžena Krejčová
Střední škola obchodní a služeb SČMSD,
Žďár nad Sázavou, s.r.o.

market **Qanto**

Žďár nad Sázavou
Vejmlovova 377/1
Břežská 1826

Po-Pá 6:30 - 18:00
Sobota 6:30 - 11:30
Neděle 7:30 - 11:30

nakup

**TAKÉ NA ZREKONSTRUOVANÉ PRODEJNĚ
NA VEJMLUVOVĚ ULICI**

nakup

za nejlepší ceny ve městě!

Toaletní
papír Linteo
8 roků, 3 vrstvy

do 50%

39⁹⁹

Jihlavanka
150g

do 44%

29⁹⁹

100g = 19,99 Kč

Akce platí po celý únor.

nakup

také brikety, dřevo měkké a tvrdé

Objednávejte na: drepo.qanto.cz.

DOPRAVA ZDARMA při paletovém odběru!

INZERUJTE

ve Žďárském zpravodaji.

**Dejte o sobě vědět jedenácti tisícům
domácností v našem městě a okolí.**

Ceník a podrobné informace o možnosti inzerovat ve Žďárském zpravodaji naleznete na webových stránkách města WWW.ZDARNS.CZ v sekci Žďárský zpravodaj.

Další informace jako katalog
zpravodaje nebo podrobnosti o
inzerci naleznete na webu města.

www.zdarns.cz/mestsky-urad/zdarsky-zpravodaj

A square QR code with a black and white pixelated pattern, used for quick access to the website.

Dotazy, objednávky, podklady:
Matěj Papáček
tel.: 733 465 035, e-mail: inzerce@zdarns.cz

POCHOUTKOVÝ ROK 2021 s Českým rozhlasem

Každou neděli 10.00–11.00 | 21.00–22.00 hodin

**Pošlete nám své tradiční
domácí recepty a vyhraďte
nové vybavení do kuchyně
v hodnotě 100 000 Kč.**

www.pochoutkovyrok.cz

Žďár nad Sázavou
96.5 FM | 87.9 FM | R-VYSOC

Jaroslav Sapík

Nad'a Konvalinková

Zaostřeno na Žďár 2021

II. Zaostrěno na netradiční rok 2020 (zasílejte do 15. února 2021)

Na únor jsme pro vás vypsalí téma Zaostřeno na netradiční rok 2020. Fotografie na soutěžní téma zasílejte do 15. února 2021 na e-mailovou adresu **zaostrenona@zdarns.cz**. Do předmětu e-mailu uveďte Zaostřeno na Žďár 2021. V e-mailu uveďte i celé jméno autora zasláné fotografie, adresu a telefonní kontakt. Více informací, fotografická témata na celý rok a pravidla soutěže naleznete na webových stránkách města **www.zdarns.cz**. V případě potřeby zasílejte své dotazy na e-mail: **zaostrenona@zdarns.cz**.

Vyhodnocení!

I. Zaostřeno na pomoc bližnímu

V lednu 2021 byly do soutěže zaslány 3 fotografie s tematikou Zaostřeno na pomoc bližnímu. Vítězem lednového kola fotografické soutěže se stal Václav Šubrt. Gratulujeme! Autor vítězné fotografie byl odměněn dvěma poukázkami do Kina Vysočina.

Vaše redakce Žďárského zpravodaje

Město s Krajem Vysočina plánuje zřídit očkovací centrum

I ve Žďáře má vzniknout očkovací centrum. Město ho chystá ve spolupráci s Krajem Vysočina. Kromě Žďáru vznikne očkovací centrum také v Pelhřimově, Jihlavě, Třebíči, Havlíčkově Brodě. Po posouzení vybral kraj areál na Bouchalkách. Konkrétní umístění centra ještě není jisté (pozn. red: článek vznikl 26. ledna).

Už dnes je jisté, že očkovací centrum vznikne v areálu na Boucháčkách. Město ale nemůže poskytnout ty nejvhodnější prostory na dobu delší než do 30. července, proto je před zřízením centra nutné promyslet, které prostory využít, aby bylo možné pokračovat i po 30. červenci.

„Na základě prosby hejtmána Kraje Vysočina Vítězslava Schreka vytipovalo vedení Žďáru nad Sázavou v první polovině ledna několik objektů na území města, které byly posléze posouzeny jak z hlediska hygienických podmínek, dostupnosti, bezbariérovosti, kapacit a dlouhodobosti využití,“ komentuje výběr místa mluvčí Kraje Vysočina Jitka Svatošová.

Proč ne Dům kultury?

Jako ideální prostor by se mohl zdát Dům kultury, ten ale není z několika důvodů vyhovující. Konkrétně to je nedostatečná kapacita parkoviště, které slouží především obyvatelům nedalekých bytových domů. Možné je použít nedaleké parkoviště u městského úřadu, od toho ale ke kulturnímu domu nevede jednoduchá bezbariérová cesta, což je především pro v současnosti očkované seniory zásadní nedostatek.

V Domě kultury je na letošek také naplánovaná rekonstrukce vzduchotechniky, která by měla probíhat už od května, takže by v tu dobu provoz očkovacího centra nebyl možný.

Jak bude očkovací centrum fungovat?

„S otevřením očkovacího centra ve Žďáře nad Sázavou počítá Kraj Vysočina pravděpodobně v polovině března (zásadní pro otevření je dostatek státem dodané vakcíny). Navazovat bude na dokončené proočkování ústavních i ambulantních lékařů a zdravotníků, s jejichž příslíbenou pomocí se počítá v očkovacích centrech, dále záchranářů, domovů

seniory a také osob starších 80 let. Jejich pro-
očkování je úkolem pro centra, která už fungu-
jí v krajských nemocnicích," popisuje otevření
centra Svatošová.

Organizace očkovacího centra bude organizačně i logisticky spadat pod Nemocnici Nové Město na Moravě.

Mohou pomoci i dobrovolníci

"Dobrovolníci a zájemci o pomoc a práci v očkovacím centru ve Žďáře nad Sázavou se mohou už nyní hlásit na e-mailové adrese ockovani@kr-vysocina.cz, kromě jména a příjmení, kontaktů a specifikace nabízené spolupráce je třeba doplnit také informací, o jaký režim práce má spolupracovník zájem, např. celodenní spolupráce, víkendová spolupráce... Na základě zaslání mailu bude zájemce o spolupráci následně kontaktován, nemusí se tak stát ze dne na den, proto děkujeme za trpělivost. Informace o podmínkách spolupráce nejen pro budoucí dobrovolníky a kolegy v očkovacích centrech... budou postupně doplňovány na webové adrese ockovani.vysocina.cz," popisuje možnost dobrovolnictví Svatošová. (red)

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

Pomoc seniorům 80+ při očkování proti COVID-19

Bezplatná celostátní linka je k dispozici v pracovních dnech 8:00 – 19:00 a o víkendu 9:00 – 16:30

volejte 1221

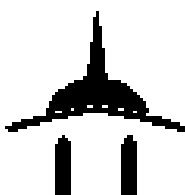
Nedaří se Vám dovolat na státní linku nebo nemáte přístup k internetu? Město Žďár nabízí **pomoc s registrací** na očkování. Volejte v pracovní dny 8:00 – 15:00.

tel.: 778 880 634

Máte již vyřízenou registraci a potřebujete **dopravu** ze Žďáru do nemocnice v Novém Městě na Moravě na očkování? V pracovní dny i o víkendu kontaktujte zaměstnance úřadu 8:00 – 18:00.

tel.: 775 885 277

**Víte o někom ve svém okolí, kdo tuto pomoc potřebuje?
Předejte mu kontakty nebo nabídněte svoji pomoc.**

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU